

ԹԻԻ 538 Լ. ՏԱՐԻ ՇՐՋԱՆ ՅԱ. 1875 ԵՎ ԴԵԿՏԵՐԱՆԵՐ ՇԱՐԱԹ

ՍԱՐՔԸ ԼԵԻՄԱՅՈՒՆ

Այս նոր բարեկարգութեան համար եղած Խաթիթը Հիւմայունը, որոյ օրինակը օրական թերթերուն մէջ կարդացուեցաւ և որ մենք ալ յաջորդ թերթովն իսկ պիտի հրատարակենք, Տաճկաստանի բոլոր ժողովրդեան բարձրագոյն դոհունակութեանը արժանի ըլլալով և երախտագիտական բուռն զգացմամբ շնորհակալութիւնն յայտնելուն հետ առ հասարակ բարեմաղթութիւններ ընել սկսած են մեր Օգոստոսիան կայսեր անգլին կենացը և Մնոր կայսրութեան բարգաւաճմանը համար,

Խաթիթը Հիւմայունին պարունակութիւնըն ամբողջապէս ամեն կարգի հպատակաց հաւասարութիւն, երջանկութիւն, արդարութիւն, և յառաջագլմութիւն կը խոստանայ, և կը հրամայէ զայն դորձադրել ան-

միջապէս:

Այս Խաթիթը Հիւմայունը, ինչպէս նաև 1856 ի և Կիւլհանէի մէջ կարդացուած Խաթիթը Հիւմայունները, և Պատրիարքներու արուած կայսերական հրովարտակները ամենքն ալ Տաճկաստանի քրիստոնէից կենացը, ընչիցը, և Կապուռնի պահպանութեանը և մահմետականաց հետ հաւասար դրից մէջ դառնուելու արտօնութեանց շնորհուածներ են, որք ամբողջ Տաճկաստանի յառաջագլմութեանը և բարգաւաճմանը ու զարգացմանը անխախտ կը նպաստեն: Տաճկաստանի քրիստոնէայ և ոչ-մահմետական ժողովուրդը երկրագործութեան արտադրի և վաճառականութեան կղբալին, ըսել է որ Տաճկաստանի նիւթական վիճակը ասոնց ձեռքն է, և հերեւապէս այդ Խաթիթը Հիւմայունները չէ թէ քրիստոնէից համար են այլ ամբողջ Տաճկաստանի համար: Ուրեմն ա-

նոնց գործադրութիւնը միայն քրիստոնէից նպաստաւոր չէ այլ բոլոր երկրին և ամբողջ կայսրութեանը :

Փարիզի դաշնադրութենէն մինչև այսօր 20 տարի է, կասկած կըլլայ թէ դադանի քաղաքականութեան մը ենթակայ եղած է Տաճկաստան, այսինքն քրիստոնեայք յետնեալ, աղքատ, թշուառ վիճակի մը հասցընել և մահմետականները յառաջ քշել, այս ծուռ և սխալ քաղաքականութիւնը կենթադրէ որ երկրին կայսրութիւնը մահմետականաց կը պատկանի և ոչ ամբողջ ժողովրդեան, մինչդեռ հրովարտակաց հողին յայտնի կը հրատարակէ որ Տաճկաստանի կայսրութիւնը և մեր օգոստոսիառ կայսրը ամբողջ ժողովրդեան կը վերաբերի, և ոչ միայն մահմետականաց :

Ալի բաշա այս կասկածեալ սխալ քաղաքականութեամբ խոշոր 20 տարիները պարապ տեղն անցուց, ոչ մահմետականները կրցաւ յառաջ տանիլ և ոչ քրիստոնեայները ուղղած ձևին վերածել: Իր այս ծուռ քաղաքականութիւնն էր որ այսօրուան Խաթիբ չիւմայունին պէտքն անհրաժեշտ ըրաւ :

Քաղաքագիտական հարցում մը կելլէ դէմերնիս: Ժողովուրդ մը երբ կ'ապստամբի. հանդիստ, անդորր և զարգացեալ վիճակի մէջ եղած ատենը, թէ հարստահաւեալ, յետնեալ, աղքատ և թշուառ վիճակի մէջ եղած ատենը: Յայտնի է որ մարդ չուղէր իր հանդիստ անդորր վիճակը կորսնցնել. որով իր դրից փոխուելուն կողմը ամենեկին չը գտնուիր. այլ թշուառ ժողովուրդ մը, որ բռնաւորաց կրիցը զոհ կերթայ, միշտ ապստամբութեան կողմն է, փոքր թեւադրութիւն մը մեծ շարժումնք մը կը պատրաստէ, ինչպէս որ յայտնի տեսնուեցաւ Նրէտէի և Հերսէքսիլինի ապստամբութեանց մէջ: 1856ի դաշնադրութենէն

ետքը ամենեկին պատճառ մը չգար Տաճկաստան այսչափ աղքատանալու, պարտական մնալու և յետնեալ վիճակի մը հասնելու. բայց միայն Ալի բաշայի այն ծուռ քաղաքականութիւնն էր, որ մինչև այսօր կը շարունակէ, երկրին բարեկարգիչներուն ջանիցը հակառակ:

Ալի փաշա անդամ մը ըսած է թէ. ինչո՞ւ մեր նախահայրերը, որ ամեն բան կըրնային ընել, քրիստոնեայները բնաջինջ չըրին, և մեզ ձգեցին այս լարելիւն թոսին մէջ, և մենք հիմայ կը տանջուինք ամեն օր քրիստոնէից համար: Այս ծուռ կարծիք մէկ վասն զի իրենց նախնիքները քրիստոնէից պէտքը այնչափ լաւ զգացած են. որ իրենց հզօրագոյն ժամանակն անդամ քրիստոնէից մեծամեծ արտօնութիւններ և շնորհումներ ըրած են, ինչպէս որ կը հաստատեն առ Պատրիարքս տրուած հայսերական հրովարտականքը:

Յիւրաքանչիւր Ալի փաշա 1856ի Խաթիբ չիւմայունի մէկ քանի կէտերը գործադրեց, քրիստոնեաներէն մէկ քանին պաշտօնի հասուց, դաւառաց կառավարական ժողովներուն մէջ մէկ քանի քրիստոնեայ անդամներ ընդունեց, այսու ամենայնիւ ասոնք ալ իր ծուռ քաղաքականութիւնը յառաջ տանելու նպաստաւոր գործիքներ ըրաւ:

Քրիստոնեայք և առ հասարակ աղքատ ժողովուրդք երբ իրենց վրայ եղած զըրկանաց համար բողոք կը բառնային, դաւառական ժողովներուն կը հարցուէր և անոնցմէ եկած մաղպաթաները որք քրիստոնեայ անդամներն ալ կ'ստորագրէին. սուտ կը հանէին այս զրկանքները, և ետքը հարստահարութիւնները և զրկանքները աւելի կը շատնային, վասն զի աղքատ ժողովուրդը պաշտպան չունի, ժողովին անդամներն հարստահարիչներն էին:

Տաճկաստանի հիւսիսային և արևմտեան կողմերը հզօր քրիստոնեայ տէրութիւններ կան, որք արհեստից, երկրագործութեան, վաճառականութեան, և բոլոր գիտութեանց մէջ անհունապէս յառաջացած են, այսպիսի կեդրոն տեղ մը չի կրնար յետնեալ վիճակի մէջ մնալ, եթէ Տաճկաստանի ժողովուրդը բոլորն ալ մահմէտական ըլլային, դարձեալ այն հզօր ժողովուրդները ղինքը պիտի մղեն և ժողովուրդը պիտի թելադրեն յապստամբութիւն: Ռուսերը ինչու զԶերքէշները նուաճեցին, մէջերին և ոչ մէկ քրիստոնեայ կար: Ինչու արևելեան Թուրքաստանի վրայ կարչաւեն, ուր ամենևին քրիստոնեայ չի կայ:

Արդ այսչափ հզօր և հարուստ կառավարութեանց մէջ հարուստ և հզօր ըլլալու է հանգիստ ըլլալու համար, որ ուրիշ բանով չի կրնար ըլլալ այլ միայն բացարձակ հաւանութեամբ և անպայման անխտրութեամբ: Այս երկրին քրիստոնեայ ժողովուրդը երկրին հոգին է, և երկրին յառաջացմանը ու զարգացմանը ամենամեծ գործիք է: Քրիստոնեայները դո՛հ են որ Տաճկաստանի հպատակ են, բայց կը յաւին որ բարեյիշատակ Սուլթան Մահմուտի սկսած վերանորոգումը ընդմիջեցաւ. միայն պալատը և նախարարաց վիճակը ապահովեցաւ, բայց իրենց վիճակը մնաց բարբարոսաց ձեռքը, այն բարբարոսաց ձեռքը որ կտրուտեղէ, կործանեղէ, գանդեղէ և բնաջինջ ընեղէ զատ ուրիշ բան չեն գիտեր, ասոնք ի՞նչ Տաճկաստան փտտեցնող որդերն են և Ալիբաշանոնց երես տուաւ քրիստոնեայները բնաջինջ ընելու կամ նուաւստացնելու համար, 4836 թ. Խաթիբի Հիւսնիյունը, անոնց շահուն գործադրեց, գաւառաց ազքատ ժողովուրդեան հողերը առանց օրինաց անոնց ըլլալու թոյլտուութիւն ընելով, ասոնց ներքեց որ

տուրքի կողմանէ կարենան պարտական մնալ բայց ազքատ ժողովուրդեան ոչ երբէք ասոնց վրայ ծանրացուց տուրքը, ազքատը զրկուեցաւ ամեն բանէ, և եղաւ հարստահարիչներուն գերի, գանձը փաստուեցաւ, և երթալով փաստուելու վրայ է, վասն զի աշխատաւոր ժողովուրդը զրկանք կը կրէ: Իսկ հարստահարիչք և երկիրը կողոպտողները քաջալերութիւն կը տեսնան անոնք կառավարական ժողովներուն մէջ կը բազմին իրենց շահուն և քէֆին համար ամէն անխառնութիւն կ'ընեն ի փաստ գանձուն և ի փճացումն աշխատող ժողովուրդեան, որք վարպետաշէն մազալթաներու գրութեամբ, ամէն ատեն կարգարանան:

Բարձրապատիւ Հիւսէյն Ալիի փաշան մեր Ս. Պատրիարքին օր մը ըսաւ, Սարգիս վարդապետին խօսքին կարեւորութիւն չեմ կրնար տալ, տեղէն եկած մազալթան որ պաշտօնական կերպարանք ունի, և Հայ անդամներն ալ ստորագրած են, յանցաւոր է կ'ըսեն: Ահա երկրին յետադիմութեանը պատճառ եղող այս վարպետաշէն մազալթանները մեծ կարեւորութիւն ունին մինչև այսօր Բ. Դրան առջև: Զրկեալ ժողովուրդը չունի այն քաջութիւնը, որ ճշմարտութիւնը բարձր ի գլուխ պանծայ, կը վախնան բոլորովին որ յետինն չար քան զառաջինն կ'ըլլայ, վասն զի ազքատ երկրագործն ալ համոզուած է որ Ալի փաշայի գաղտնի քաղաքականութեան արդիւնքն են ասոնք:

Ներկայ պաշտօնէութիւնը որ այս գաղտնի քաղաքականութեան հակառակ կողմը կը գտնուի, անշուշտ գիտէ որ Տաճկաստան չկրնար հարստանալ, չի կրնար բարգաւաճիլ, չի կրնար յառաջ երթալ առանց աշխատութեան քրիստոնէից:

Բացարձակ հաւասարութեան և անպայ-

ման անխտրութեան միջոցաւ տասը տարւան միջոցին մէջ Տաճկաստան չէ թէ միայն իր պարտքը պիտի վճարէ, այլ կարող պիտի ըլլայ նաեւ Եւրոպական փոխառութեանց մասնակցիլ, և հզօր իշխանութիւն մը պիտի ըլլայ իրապէս արժանի օտար կառավարութեանց ակնածութեանը:

Գրխտոնեայք երբէք չեն փափաղիր, որ Օսմանեան կայսրութենէն զատ ուրիշ կառավարութեան մը հպատակ ըլլան, դիտեն որ միայն այս կայսրութեան ասիկ կրնան իրենց ազդութիւնը և եկեղեցին ամբողջ պահել, բայց կը փափաքին որ երկրին խորթ զաւակները չի համարուին:

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԷՔՅՈՎՆԱՆՅԷ

ՆՈՐ ՍՐԻԿԱՅՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Այս ստորագրութեամբ երէկ նամակ մը կարդացուեցաւ Մանգումէի մէջ. այդ ըստորագրութիւնը շատ մարդ կը ճանչնայ, և ամենքն ալ գիտեն որ այդ ստորագրութեամբ եղած ամեն գիր և ամեն յայտարարութիւն ստախօսութիւն, զրպարտութիւն, սրիկայութիւն, հայհոյութիւն, անառակութիւն, խարդախութիւն, նենգութիւն, տօլանալըճիութիւն, պաթախճիութիւն, խումարպաղութիւն, ևլն, ևլն, . . միայն կը նշանակեն:

Պէ՛ խայտառակ Հովեան, դուն ո՞վ ես, որ վէհ. Հայրապետի մը դէմ՝ բան պիտի գրես, ստորագրութիւնդ ալ բէք աժանցուցեր ես. Յ. Հովեանց բսելով նամակներ կը հրատարակես, յայտարարութիւններ կը նետ, անխելք, չգիտե՞ս որ չափաւն մընես, քու խօսքդ խալեմի չիգար, քեզ ճանչցողները գիտեն որ դուն ճշմարիտ բան չես կընար ըսել. հայրդ, մայրդ քեզի վատա-

հութիւն չունին, դուն անոնց անիծեալ զաւակն ես: Հէ, ամենախարդախ, ազգիդ բարիքը կը մտածես հա՞, շաւր՞ Երեւան, մէյտան ինկեր ես ազգը խաբելու, ծնողքդ իրենց ծերութեան մէջ վշտացուցիր, քու անունդ լսեն նէ՛ ձեռունին ոտունին դող կելլայ, կը վախնան քենէ, որ փորձանք մ'ալ պիտի հասցնես. քեզի պէս անառակի մը խօսքերը ջրելու պէտք չի կայ, քու ըստորագրութիւնդ քու խօսքերդ կը հերքեն: Եթէ վէհ. Հայրապետը յանցանք մ'ունի՛ այն է որ, քեզի պէս ապացուցեալ սրիկան իր քով պահեր է, ո՞վ գիտէ դուցէ մարդ կըլլաս տէ՛ ընտանեացդ և ծնողացդ օգտակար կըլլաս տէ՛յի ըրած ըլլայ. բայց դուն այնպիսի ճիւղալ մ'ես որ մարդ ըլլալիք չունիս. մարդկային ընկերութեան մէջ միասակար և թունաւորիչ գազան մ'ես, այս տողերը կը գրեմ որ քեզ երես տուղները կամացուկ մը քենէ զատուին, որովհետեւ օր մը անոնք ալ պիտի խաճնես, և քեզի պէս անպատիւ պիտի ընես:

Քու վարքդ Աղգ. Պատրիարքարանն ալ գիտէ, Բ. Գուռն ալ գիտէ, քու ընտանիքդ ամենալաւ կերպով գիտէ, որովհետեւ գլխունուն ամեն փորձանք հասուցած ես, քեզ ճանչցողներն ալ գիտեն, որովհետեւ ամենքն ալ երեսէդ մեծամեծ վնասներ քաշած են, խառնուցելք ամենքն ալ գլխուն որ չար ծնունդ իժ մ'ես:

Վեհափառ Հայրապետն ալ թունաւորիչ իժ մ'ըլլալիք խնայեր է, բայց ուշ, ետքը իր քովէն խոհեմութեամբ հեռացուցեր է: Բայց դուն կըսես թէ քեզ պատուաւոր վեհայական ղրկած է երկու ամիս ետքը, ո՞վ գիտէ ինչ տիւպարաններ ըրիր որ տէֆի պէլա տէյի այդ վեհայականը տուաւ, որովհետեւ իր բարձր աստիճանին չի վայել որ քեզի պէս սրիկային հետ իյնայ, շատ ան-

դամ՝ պատուաւոր մարդիկ սրիկաներուն ձեռքէն խալըսելու համար բան մ'ալ վրայ կուտան, քու բնտուածդ ալ ատէ։ Պէ՛ խայտառակ մարդ, առաջ ճահիլ էիր ի՞նչ էնէ։ հիմայ ԿԾ տարուէն մեծ մարդ եղար, պահա խելքդ գլուխդ չեկա՛ւ, շան երես պատուով կեցիր որ շահուիս։

Դուն ո՛վ կըլլաս կոր, ազգին ճանբայ ցուցնելու ելեր ես, խայտա՛ռակ, անսխտա՛ն։

Պէ՛ ստախոս, կըսես քի, վեհափառ Հայրապետը Պօլսոյ լրագիրներուն փարայ ղրկած է, որ իրեն դէմ չի գրեն, և զինքը պաշտպանեն, այդ խօսքը բոլորովին սրտ ըլլալը յայտնի է, վասն զի եթէ այդպիսի բնաւորութիւն մ'ունենար վեհափառ Հայրապետը նէ, ճախ քեզի պէս շանը բերանը դոցելու էր, Մանգումէին ղրկելու էր, որ քեզի պէս սրիկային գրութիւնը իր կաղէթային մէջ չի հրատարակէ, իզմիր Արեւելեան պաշտօն Մամուլին ղրկելու էր որ քեզի պէս խայտառակին երես չի տար, տեսա՛ր որ ըսածովդ դուն պղտիկ կ'իյնաս։

Անձինք կան որ Հայը Հայուն հետ ձգել կուզեն, որ Հայութիւնը կործանեն, անոնք քեզի երես տուին, և դուն ալ ինքզինքդ ելար բանի մը տեղ դրիր, ատանկ խայտառակ և միայն քեզի պէսներու վայելուչ զգուշի բաներ գրելու համար ձախեցար, որ Պօլսոյ Հայերը քու խօսքիդ հաւատալով կաթողիկոսին դէմ կռուի բռնուին, այն անձինքն ալ Բէճէրնին առնեն չաղեն, և քեզի պէս շան առջևն ալ քանի մը ոսկոր նետէն, որ դուն ալ երթաս խաղամուլութեամբ և անառակութեամբ քէֆ ընես, ո՛վ գիտէ պէլքի բան մ'ալ շահիս, հօշ շահելիք ալ չունիս ա՛րայց Պօլսոյ Հայերը խեղճ չեն որ քեզի պէս չափաւրնին խօսքին կարեւորութիւն տան, վասն զի դուն իլամը չափաւրն մընես։

Այս քու գործերդ և քու բոլոր գրելիքներդ ճաճկաստանի ողջամիտ Հայերը այնպէս կըմբռնեն, որ քու նոր սրիկայութիւններդ չեն։ Քու գրածներդ ի՞նչ որ ալ ըլլան, բոլորն ալ քու ստախոսութիւններդ են և ոչ ուրիշ բան։

ՊԱԼԱՐԻՈՅ ԿԱՏՈՒՆԵՐԸ

Ամեն մարդ գանգատելու սկսած է որ Պօլսոյ մէջ գործ չի մնաց։

Ասիկայ պարապ խօսք է, ծոյլերուն միտթարութիւն է։

Գործունեայ եղողը հայը քարէն կը հանէ կըսէին մեր պապերը։

Ինչպէս որ կը տեսնուի հետեւեալ պատմութեան մէջ։

Սըվաղի Իշխանը գիւլ և Պապիկ անուն վարպետորդի երիտասարդ մը Պօլիս դալով սրճարանի մը մէջ ծառայութեան կը մտնայ, և յաճախորդաց խօսքերուն ու շաղրութիւն ընելով Պօլսոյ առևտրական գործերուն վրայ քիչ չատ հմտութիւն կ'ըստանայ։

Սրճարանին թապիութեան պաշտօնը ձգելով ծովեզրը կերթայ նաւաստիներուն, նաւապետներուն հետ յարաբերութիւն կը հաստատէ։ Հանգիպած կատուները կը բռնեն և կը տանի նաւաստեաց կը ծախէ։ Այն պէս կըսեն որ հիմա Պապիկը օրը այս առուտուրով 2—15 մէճխոյէ կը վաճառէ։

Խրատ կուտանք Պապիկին որ սա Ղալաթայի մուկերուն ալ միւշտերի գանայ նէ թէ վատակը չատ կըլլայ և թէ օրհնողը, վասն զի քանի որ կատուները քիչցաւ, մուկերը բոլորովին գլուխ վերուցին։

ՈՒՅՏՈՒՐՄԱՍԻՕՆ

Շիտակ ըսէ, Միւսիւ Տօքթօր, կըսէր
կին մը մտերմաբար օր մը իր մէկ ծա-
նօթ բժշկին, շիտակ ըսէ՝ մինչև հիմայ քա-
նի՞ հիւանդ մեռուցեր ես :

— Ստոյգ թիւը կուզէք իմանալ :

— Հարկաւ :

— Ուրեմն հաշույ տեսրակս անգամ մը
նայելու եմ :

* * *

Եօթը ութը տարեկան տղայ մը ճամբան
անճողնի ու այլանդակ դէմքով մէկը տես-
նելուն, հետը զուարճանալ ուղեւորով, կըսէ,

— Էֆէնտի,

— Ի՞նչ է ան.

— Եկէ՞ք հուսա, սա խանութէն ձեզ
կուզեն կոր.

— Ի՞նչ բանի համար :

— Գալու ըլլաք նէ կիմանաք :

Մարդը առանց վարանելու կելէ աղին
հետ նկարչի մը խանութը կերթայ :

— Ահա՛ ուզած անձերնիդ բերի, կըսէ,
աղան ու կը մեկնի :

— Ի՞նչ բանի համար ուղեցիք ինծի կը
հարցնէ մարդը.

Նկարիչը իմանալով աղին խաղցած կա-
տակը, առանց աւերելու դործը կը պատաս-
խանէ :

— Ապուշի մը պատկերը կը հանէի,
դժուարութիւն չը քաշելու համար :

* * *

Բերայ Օթէլ տ' Անկլըթէր իջնող եր-
կու Անդղիացի, այս կիրակի օր Եֆնիչէրի-
ները տեսնելու համար Պինպիր տիրէք եր-
թալ ուղեւորով, մինչև որ Եֆնի ճամի կիջ-
նեն քալելով կը հոգնին, ուստի տակաւին
որչափ քալելին իմանալու համար, անցոր-

դին մէկուն կը հարցնեն թէ, ասկից մին-
չև Պինպիր տիրէք ո՞րչափ ատեն կը առնէ :

— Բասն վայրկեան կը պատասխանէ ան-
ցորդը.

— Է՛հ, բան մը չէ կըսէ, Անդղիացին
իւր ընկերոջը դառնալով, երկուքիս տաս-
նական վայրկեանի ճամբայ մնացեր է :

* * *

Առողջ մտերացկան մը՝ հիւանդ ու խե-
ղանդամ ուրիշ մտերացկանի մը պատահե-
լով, կը հարցնէ թէ, օրը ո՞րչափ կը շահիս.

— Երկու մէճիտ, կը պատասխանէ խեղ-
անդամը.

— Ի՞նչ երկու մէճիտ մի՞, մեղք քեզի,
եթէ ես քեզի պէս խեղանդամ ըլլայի, օ-
րը մէկ լրացին բարայ չէի ըսեր.

* * *

Ղունկիսնոս աղա, կըսէր մարդ մը իր
վաղեմի բարեկամին, ինչո՞ւ այդպէս տունը
նստեր ես, դործի մը ետեւէ չես ըլլար :

— Ի՞նչպէս ըլլամ, ի՞նչ ընեմ,

— Ճանրմ ի՞նչ պիտի ընես, չեյնա աշ-
խատիս դործ մը գտնելու, առողջ ու զօ-
րաւոր ալ ես, փա՛ռք Աստուծոյ, ի՞նչ
ունիս :

— Ախ, չգիտես, Համբարձում աղա,
ո՞րչափ ծոյլ եմ :

* * *

Մարդուն մէկը խմբագրի մը քով սպա-
սաւորութեան մտնելու համար, դրասնե-
աւոր երթալով կը խնդրէ որ զինքն իրեն
ծառայութեան առնէ :

— Հաւատարմութեանդ համար երաշ-
խաւոր մ'ունի՞ս կը հարցնէ խմբագիրը :

— Ան դիւրին է, կը պատասխանէ ըս-
պասաւորը, բայց նախ հրամանքնիդ երաշ-
խաւոր մը ցոյց տուէք ինծի, իմ ամսա-

կաններս ժամանակին վճարելու, ետքն ալ
ես իմ երաշխաւորս տամ :

Բերայի մէջ հարուստ երիտասարդին
մէկը աղքատ աղջկան մը սիրահարելով, հե-
տեւեալ նամակը կը դրէ իրեն, զոր նոյնու-
թեամբ կը հրատարակեմք :

Սիրելիք իմ Զարուհիս,

Երկուշաբթի օր կամիջին վրայ տեսայ
քեզի,

Երեքշաբթի սիրեցի քեզի,

Չորեքշաբթի սէրս յայտնեցի քեզի,

Հինգշաբթի նամակս բօսթըքալին յանձ-
նեցի,

Ուրբաթ զայն պիտի ընդունիս,

Շաբաթ ճամբայ պիտի ելլես,

Կիրակի օր անպատճառ ինձի հետ ա-
մուսնանալու համար :

Մնամ կարօտակէզ սիրովդ

ՅԵՕՆ ԿՈՉՄԻ

ՀԱՐՑ—ՊԱՏԱՍԽԱՆԻ

Ի՞նչ բան է այն, զոր սեղանին վրայ
դնելով կը կտրեն, բայց չեն ուտեր :

— Խաղի թուղթ :

* *

Ո՞վ է այն որ անտարբեր և գլուխը
դիտարկելով, իշխանի մը հասարակապետու-
թեան նախագահի մը, թագաւորի մը, և
մինչև իսկ կայսեր մը առջև կը նստի :

— Կառավար մը :

* *

Ինչո՞ւ համար մենք անկողին կ'երթանք,

— Վասն զի անկողինը մեզ չը դար :

* *

Սողոմոնին և Ռօջիլտին մէջ ի՞նչ տար-
բերութիւն կայ,

— Սողոմոնն Հրէից թագաւորն էր, իսկ
Ռօջիլտ թագաւորներուն Հրեայն է :

* *

Ի՞նչ է այն որ 100 դեղ յարդ կը կրէ
իսկ հատ մը աւաղ չը կրնար կրել,

— Զուրը :

* *

Ո՞ր ամիսն է որ կանայք քիչ կը
խօսին,

— Փետրուար ամիսը :

* *

Ինչո՞ւ համար արեւը ձմեռուան մէջ ուշ
կ'ելլէ,

— Վասն զի ձմեռը շատ ցուրտ ըլլա-
լուն, չուղեր անկողինէն կանուխ ելլել :

* *

Ինչո՞ւ ձմրան հօլը ամառուանէն պաղ է

— Վասն զի ձմրան մէջ տուններուն պա-
տուհանները դոց ըլլալով, հօլը ներս չը
կրնար մտնել, ու դուրսը մնալով կը պաղի :

ԱՅՍ ՏԱՐՈՒԱՆ ՅՈՒՐՏԸ

Տակաւին աշունը լնացած չէ, բայց ցուր-
տը աւելի կանուխ սկսաւ, մեր վիճակը
ո՞ւր պիտի երթայ. պատերազմ մէկ կողմէն,
դրամաց նուազութիւն միւս կողմէն, այս
սաստիկ ցուրտն ալ կանուխէն սկսեալ ա-
նոնց աղն ու պիպեռն է : Ածխավաճառնե-
րը քանի ձիւնը կը տեսնան, սիրտերնին
եաղ կը կապէ, անցեալ օր մէկը քէօմիւր-
ճիի մը հարցուց թէ՝ ածուխը քանի՞ կո-
տայ, ասանկ երթայ նէ 100ի պիտի ծա-
խենք ըսաւ 30 դրչնոց քէօմիւրս :

— Ի՞նչ էշու պէս կայներ կը նայիս, ձեռքէս չը բռնե՞ս վերջնեա, իշտէ
կը տեսնես որ վար ինկայ,
— Կնի՛կ, ես չա՛տս'նց քեզ ձգելու միտք ունէի:

Ա. Զ. Դ

Հայերէնի, Գաղղիերէնի, Թուաղիտու-
թեան, Աշխարհադրութեան, ինչպէս նաեւ
Տօմարակալութեան հմուտ երիտասարդ մը
կը փախաքի թէ տուները և թէ դպրոց-
ները այցելութեամբ դատաւածուել, և կամ
վաճառականական տան մը մէջ պաշտօն մը
յանձն առնել:

Պէտք ունեցողը կրնայ դիմել մեր դրա-
մենեակը, հարկ եղած տեղեկութիւնները
ստանալու համար:

Մամլոյ իւրաքանչիւր շրջանը 52 օրինակ է:
Ստորագրութեան տեղն է Պոլիս, Զինճիլլի խան
վերի յարկ թիւ 18:

Գուրս երթալիք թերթից փոստայի ծախքը առնու-
ղին վրայ է:

Շրջանին գինը դահեկան կանխիկ 60

Կիսաշրջանը » » 30

Մէկ թիւը փաթայ 50

Ծանուցման տողն է դահեկան 2

ՇԱՐԱԳԻՐ-ՏՆՕՐԷՆ

ԴԼՈՐԳ Յ. ՍՅՎԱԶԵԱՆ

ՏՊԱԴՐՈՒԹԻՒՆ Ս. ՄԻԲԱՅԵԼԵԱՆ

ՂԱՆԹՐԱ ԲԵՐԵՆՊԵ ՈՍՁԱՐ ԹԻՒ 16